



## Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente

"...szolgáljunk a Léleknek újságában ..."  
(Rm. 7,6)

### Pünkösdi szabadság

Amikor a Jézus Lelke eljött erre a világra az első pünkösdi alkalmával, akkor valami új kezdődött. Az elpecsételt szent nép ugyanis a törvény vasjarmát hordozta, mégpedig hittel és önkéntesen, de görnyedezett alatta és boldogtalan volt. Az egyszerű embert elfoglalta a megélhetés gondja, a mindennapi betevőért való megdolgozás, s csak keveseknek adatott meg, hogy egészen a mózesi törvény megtartásának szentelheték életüket. A mindennapi ember bűnbánattal állt meg az Örökkévaló előtt, mert jól tudta, hogy nem tartotta meg a törvénynek mind a 613 parancsolatát. Akik viszont elmondhatták ezt magukról, gögösen el is különültek a többiektől, csak egymással érintkeztek. Asztalhoz soha nem ültek volna népük egyszerű gyermekeivel, akik nem úgy mostak kezét, mint ők, s a házukba sem engedtek belépni mást, csak aki a törvény minden betűjét megtartotta, akár saját maguk. Innen volt a nevük *pőrúsim*, azaz elkülönülők, amit a Károli Biblia régi (s a mi nyelvünkben időközben jelentésváltozáson áment!) szavával farizeusnak nevezünk. Tisztelték őket a többiek, mert úgy tartották, ez volna a helyes, mindenkinek ilyen komolyan kellene engedelmessé válni a törvénynek, csak hát ehhez "főfoglalkozású szentnek" kellene lenni...

Amit Jézus hozott népének, az abban a felismerésben állt, hogy Isten igazi szolgálata nem a halott törvénybetűk maradéktalan teljesítésében, hanem az Örökkévaló iránti gyermeki bizodalomban, aztán erkölcsi hűségben és tisztaságban, s az ezekből fakadó szívbeli örömben van. Jézus ezért többre tartotta a valódi igazságot és az emberséges irgalmat, mint a törvény betűjéhez való fanatikus ragaszkodást, amint az nyilvánvaló volt szombat napon történt gyógyításai kapcsán feljegyzett mondaságából: "A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért." (Mk. 2,27)

Ez a fordulat jelentős volt és veszélyes. Új korszakot nyitott, amelyben a szent nép kincsei, a törvény és a próféták a világ népeivé lettek, és az egy, örök és igaz Isten ismerete a föld szélső határáig lehetségessé lett. "Kevés az, hogy nekem szolgálj légy a Jákob nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására; sőt a népeknek is világosságot adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen." (És. 49,6) Ez a változás igen jelentős, korszakos volt. De veszélyes is, hiszen a törvény szinte minden élethelyzetet szabályozó betűje

helyett a feltámadott Krisztus lénye s az ő Szentlelke került az imádat középpontjába, amit a megszorított követők közül sokan könnyítésnek és lazaságra kapott lehetőségeknek értelmeztek.

Ez a veszélyes pont jó párhuzamban áll az emberélet gyermekből felnőtté válásának szintén sok rizikót tartalmazó mozzanatával. Amíg valaki kiskorú, "gyámok és gondviselők alatt van az Atyjától rendelt ideig" (Gal. 4,2), de ha felnőtté válik, önállóan kell megállnia a lábán. A kiskorúság idején a törvény pontosan, helyzetről-helyzetre "megmondja", mi a teendő, a személyllyé válás korszakában azonban az ember szabaddá lesz és a Lélek vezetésére kell figyelnie. Nem lesz ugyan számára semmivé a törvény: "Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó" (Rm. 7,12) - de csak a személy fölötti, isteni Lélek hitelesítő, belső szavával együtt marad orientációs pont.

A pünkösdi ezért az önálló, felelős emberi személyiség születésnapja. Azoké az embereké, akik megismerték Krisztust, szívük szerint a követői lettek, és akikből így már az egészen új típusú emberiség, az egyház is megszülethet. Őket a törvény többé nem a betűjével, hanem "szellemével", vagyis az élő Isten Szentlelkével vezeti. Ez a vezetés nem külső, hanem belső, és nem betűszerinti, hanem Lélek szerinti.

Azonnal érezzük a kockázatot, ebben veszély rejlik, hiszen ez a fajta vezetés csak azoké, akik valóban éberek és figyelnek. Ez a fajta vezetés állandó lelki készenlétet igényel, az "alvók" (I. Kor. 11,30) nem képesek élni vele. Mostani pünkösdiünk ezért készenlétre és lelki éberségre int: szolgáljunk a Lélek újságában, és nem a



Saját testéből fiókait tápláló pelikán :  
az egyház ókori szimbóluma

betű óságában.

Jelenti ez mindenekelőtt a szolgálatban, vagyis a lelki odaadásban való megújulásunkat. Legyen ismét fontos, hogy mi az Úrnak szolgálunk, és pedig nem is akárhogyan, hanem örvendezéssel és vigassággal. (Zsolt. 100,2) "Az igyekezetben ne legyetek restek, lélekben buzgók legyetek, az Úrnak szolgáljatok!" (Rm. 12,11) Ha ebben valóban megújulunk, akkor új alapokra kerül az életünk. De tegyék mindezt a "Lélek újságában", vagyis megajándékozhatóan, Isten csöndes érintéseire figyelve. Mert ő mindig "jelt ad", hogyan tovább (Reményik S.), de jeleit csak azok veszik észre, akik éberben, lelki megszólíthatóságban élnek. Távolsítsuk hát el a lelkünkre keményedett rinocérosz-bőrt, mert az alvás ideje elmúlt.

"Ideje már, hogy az álomból felserkenjünk, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívóvé lettünk. Az éjszaka elmúlt, a nappal pedig eljött, vessük el hát a sötétség cselekedeteit és öltözzük fel a világosság fegyvereit." (Rm. 13,12)

(folytatás az 1. oldalról)

A "betű óságának" elhagyása pedig nem az Ószövetség megtagadását, hanem annak újszövetségi, krisztusi szemén át szemlélését jelenti. Így a mózesi törvény és a próféták erkölcsi üzenetekkel gazdag tárházzá lesznek, az Isten országa felől megtanított írástudó pedig olyan gazdához hasonló, aki őt és újat hoz elő éléstárából. (Mt. 13,52)

Ennek a nagy lelki-szellemi bőségnek jegyében kívánok áldott, előrevivő pünkösdöt mindnyájunknak. Újuljunk meg az Úrnak való, odaadó szolgálatunkban, figyeljünk a Szentlélek belső indításaira, és vessük el azt, ami rossz értelemben "ó", vagyis lejárt, elpiszkolódtól s méltatlan a Lélek mennyei tüzének inspiráló újságához. Ebből így valódi szabadság terem majd, Isten fiainak szabadsága, hiszen "...a fiak szabadok." (Mt. 17,26)

Legyen pünkösdünk ennek örömeivel teljes!

**dr. P. Tóth Béla lp.**



**Kádár Péter**

1956-ban születtem Budapesten. Régi református családból származom.

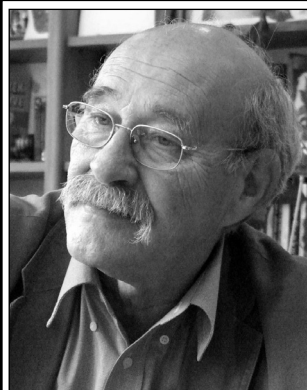
Apai ágon üknagyapám református tanító volt a székelyföldi Nagyernyén. Én a mai napig ápolom ezt a több mint 200 éves kapcsolatot. Fenntartom és működtetem a nagyernyei református egyházközség honlapját. 2009-ben tiszteletbeli presbiterré választottak. Dédnagyapám szintén református tanító volt, ő a mezőségi Magyargyerőmonostoron végezte szolgálatát. Nagyapám a Partiumban Hegyközcsatár református papjaként ment nyugdíjba.

A református hithez való kötődésem már születésem idején is erős volt. Szüleimmel két éves koromban Komáromba költöztünk, ahol édesapám a kórház igazgatójaként dolgozott. Presbiterként szoros barátságban állt a komáromi református lelkésszel. Tizenkét éves voltam, amikor Sárvárra költöztünk. Édesapámat itt is presbiterré választották. A sárvári gyülekezetben készültem a konfirmációra, de a komáromi templomban konfirmáltam. Nagyon szerettem édesapámhoz járni a rendelőbe, hiszen én is gyermekorvosnak készültem. A sors azonban keresztülhúzta a számításomat, mert édesapám 1972-ben, 16 éves koromban elhunyt. Így lett belőlem érettségi után nyomdász. 1976-ban megnősültem, feleségemmel immár 36 éve élünk szeretetben. Házasságkötésünk után egy Komárom megyei 500 lelkes faluba költöztünk. Itt született két kislányunk Orsolya és Boglárka. 1983-ban Szentendrére költöztünk. Itt a feleségem a városi óvodában dolgozott, én pedig a Művelődési ház nyomdájában dolgoztam. Gyermekeim mindketten itt konfirmáltak. Az 1989-es rendszerváltás után nyomdász vállalkozó lettem. A családom az évek folyamán három unokával gyarapodott (egyelőre), akik a templomunkban lettek kereszttelve, sőt a legidősebb unokám már itt konfirmált. "*Minden gondotokat őreá vessétek, mert néki gondja van reátok.*" 1Péter 5:7. Ennek az imádságnak bizonyosságát családjunk gyakran megéli. Életem során mindig igyekeztem mások segítségére lenni. Hiszek abban, hogy szeretettel, jóindulattal és odafordulással mindent el lehet érni. "*Jóteddedet ne tagadd meg a rászorulótlól, hogyha módodban van jól tenni vele.*" Péld 3,28

Mivel a mai napig nyomdász vagyok, munkámmal támogatom a gyülekezetet. Az egyházközség részére készítek meghívókat, plakátokat, sőt ezt az újságot is szolgálatból nyomtatom. Feleségem, Zsóka óvó néni a Református Óvoda vezetőhelyettese, ezért ő is szokta kérni a segítségemet az óvoda működéséhez szükséges nyomtatványok, meghívók elkészítéséhez, bekötéséhez.

2011-ben az a megtiszteltetés ért, hogy presbiterré jelöltek és meg is választottak. Mivel a megtiszteltetésen túl ez hatalmas felelősség is, az Úr segítségét kértem a feladathoz. Igyekszem, hogy legjobb tudásommal és kellő alázattal végezzem ezt a szolgálatot. A Szmolnyica sétányon lakunk.

## Bemutatkoznak új presbitereink



**Perjessy Barnabás**

1943-ban születtem, családom a 19. század elejétől él Szentendrén. Itt végeztem az iskoláimat, és itt konfirmáltam 1957-ben. Az ELTE Bölcsészkarán szereztem diplomát 1967-ben.

1968-ban kezdtem pályámat a városban, mindvégig a kultúra területén dolgoztam, mellette tanítottam is; Szentendre Művelődési és Művészeti

Intézményei igazgatójaként mentem nyugdíjba 2006-ban, de kulturális szakértői munkámat a későbbiekben is igénybe vették a megye ill. az ország területén.

Feleségemmel, aki szintén a városban dolgozott nyugdíjazásáig pedagógusként, 45 éve élünk házasságban. Három gyermeket neveltünk, két unokánk van. 15 éve Tahiba költöztünk.

Gimnáziumi éveim alatt eltávolodtam az egyháztól, és csak jóval később, az 1980-as évek második felében találtam vissza. Azóta örömmel tevékenykedek a gyülekezet mindennapjaiban. Hálás vagyok az Úrnak, hogy ez évtől presbiterként szolgálhatok az egyházközség életében a Missziói és Diakóniai Bizottság tagjaként. Tahitótfalu, Mátyás király utcában lakunk.



**dr. Gellén Márton**

Debrecenben születtem, református családba, ott is konfirmáltam 1990-ben.

Később Budapestre kerültem egyetemre, majd házasság révén Szentendrére költöztem. 1995-től tagja vagyok a Budapesti Bethánia CE Szövetségnek, amelynek Felügyelő Bizottsági tagja vagyok.

Jelenleg a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban jogászként dolgozom, és tanítok a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

Néhány éve tagja vagyok a gyülekezeti kórusnak. Nagyobbik gyermekem a Református Óvodába jár, a kisebbik pedig már sikeresen beiratkozott. Friss pópresbiterként igyekszem kivenni a részemet a gyülekezeti életből. Feleségem az óvoda épületének és a gimnázium tornatermének beruházásait segítette. Családommal a Tavasz utcában lakunk.

**Június 3-án vasárnap de. 10 órakor**  
az amerikai Grand Rapids (Michigan, USA)  
**Calvin College kórusa**  
és muzsikusai szolgálnak istentiszteletünkön.  
**Vezényel: Dr. Tiffany Engle**  
*Mindenkit külön szeretettel várunk!*

## Európai uniós ellenőrzés az óvodában

Óvodánk felújításának közel 100 millió forintos uniós támogatását bonyolító szervezet, a VÁTI március 8-án tartotta a felújítási projekt egész napos záróellenőrzését. Az épület minden részletét és minden dokumentumot átvizsgáló ellenőrök elismerően szóltak a kivitelezés minőségéről, az elvégzett szervező munkánkról és a dokumentációs rendünkről. Mindössze az akadálymentesítéssel kapcsolatos néhány apró módosítást és az épületfeltüntetési eljárás földhivatali lebonyolítását kérték még pótolni, ami azóta meg is történt, és így sikeresen le tudtuk zárni a projektet.

Amint arról már korábban beszámoltunk, a tavalyi felújításhoz egy közel 170 millió forintos projektet kellett lebonyolítanunk. Biztosan sokan vannak, akik maguk - vagy rokonaik révén - már kapcsolatba kerültek építkezéssel: ők talán el tudják képzelni, hogy egy ilyen felújítási projekt mennyi gonddal, vesződséggel, szervezési feladattal jár, és értékelni tudják, hogy egy ekkora projekt végén az ellenőrök csak néhány apró javítanivalót találtak. De valószínűleg jóval kevesebben kerültek közel európai uniós projektekhez, ezért kevesen ismerik, hogy azok milyen nagy dokumentációs terhet jelentenek. A következőkben egy kis áttekintést adunk erről, mivel az ellenőrzésnek is fontos része volt a dokumentumok - elsősorban a korábban másolatban benyújtott iratok (számlák, szerződések, engedélyek, építési naplók stb.) vagy nem bekért anyagok (pl. közbeszerzési dokumentumok, kiviteli terv, megvalósulási terv) - eredeti példányainak vizsgálata.

Már a pályázáshoz is egy több száz oldalas pályaművet kellett elkészítenünk és benyújtani. A VÁTI-val kötött szerződés 63 oldalas volt. Az építkezés műszaki tervei, költségvetése - hozzávéve az építkezés végén készült megvalósulási terveket - több mint fél méter magas irathalmazt tettek ki. A kivitelező kiválasztására közbeszerzési eljárást kellett lebonyolítani, amelynek kiírásához mintegy 100 oldalnyi dokumentációt kellett elkészítenünk, az eljárás során pedig még egyszer ennyit "legyártanunk". A beérkezett 16 ajánlat oldalszámát még becsülni is nehéz: a kötetek egymásra állítva több mint 1 méter magasak. A teljes közbeszerzési dokumentumhalmazt mutatja a mellékelt fénykép:



A projekthez nemcsak az építőkkel kellett szerződünk, hanem gondoskodni kellett tervezőről, műszaki ellenőrrel, tervező művezetőről, közbeszerzési szakértőről, könyvvizsgálóról, eszközöket is kellett beszerezni, nyitó- és zárórendezvényt lebonyolítanunk. Mindehhez 19 szerződést kellett kezelni azok minden adminisztrációjával, de ez több is lett volna, ha a pályázat-írást, pályázati és építkezési projektmenedzsmentet, valamint a kötelező PR-feladatokat és könyvelési munkákat nem gyülekezetünk tagjai látták volna el önkéntes felajánlásból, ellenszolgáltatás nélkül.

A projekt folyamán három - átlagban mintegy 100 oldalas - ún. előrehaladási jelentést kellett elkészítenünk és beadni. Hat alkalommal számoltunk el a számláinkkal: egy-egy elszámolás terjedelme 20-100 oldal volt. Egy régi épület felújítása során elkerül-

hetetlenek a váratlan helyzetek, módosítások. A VÁTI felé is hét-szer kellett módosítási kérelmet benyújtani minden részletet alaposan dokumentálva.

Az ellenőrzés magán a felújításon, a beszerzett eszközökön és a már említett dokumentumokon kívül még sok egyébre is kiterjedt, többek között az ügyvezető indikátorokra is. A pályázat megnyeréséhez ugyanis 72 környezeti, esélyegyenlőségi és kulcsértékre (indikátorra) vonatkozóan kellett vállalásokat tennünk, hogy a projekt megvalósításával mit fogunk elérni. Csak érdekességképpen: nyilatkoznunk kellett pl. a fajlagos vízfelhasználás és energiafelhasználás csökkentéséről és a nők arányáról a vezetésben. Azt is dokumentálnunk kellett az ellenőrzés számára, hogy mit sikerült teljesítenünk ebből a 72 vállalásból.

Az ellenőrzésre már meglehetősen nagy rutinnal tudunk felkészülni, mert korábban a gimnázium tornatermének építése - amely még ennél is nagyobb uniós támogatású projekt volt - bőséges tapasztalatokkal szolgált. Ott három ellenőrzést is kaptunk: egy közbeni ellenőrzésen és a záróellenőrzésen kívül még egy "szuperellenőrzést" is, amelyiket egy olyan európai uniós szervezet végzett (rövid neve: EUTAF), amelyik nemcsak a mi eredményeinket és az összes dokumentumunkat, hanem az uniós bonyolító szervezet, a VÁTI munkáját is ellenőrizte. Az EUTAF szűrőpróbaszerűen választja ki, hogy melyik projekteket ellenőrzi. Szívesen lemondunk volna az ilyen kiválasztottságról - nem mintha bármilyen takargatnivalónk lenne, de egy-egy ilyen ellenőrzésre való felkészülés, maga az ellenőrzés és az utómunkák egy-két heti teljes munkaidős feladatot adnak, amit mind önkéntes vállalással kellett biztosítani.

Mindezzel senkit nem szeretnénk elriasztani attól, hogy európai uniós támogatásra pályázzon, de nem árt ezekkel számolni. Hátal adunk mennyi Atyánknak, hogy nekünk adott ehhez munkásokat, a munkásoknak pedig erőt a feladatok az ellátásához.

**Sikolya Zsolt  
gondnok**

### MEGHÍVÓ

Szeretettel hívjuk és várjuk a családokat, diákokat, hozzátartozókat és meghívott ismerősöket

2012. május 28 -án, pünkösd hétfőjén 9.30 - 15.00 között a Református Gimnázium

épületében, kertjében és díszudvarán tartandó

#### CSALÁDI NAPRA

9.30 órától gyülekezés

10.00 órákor istentisztelet

11.00 Vezetés az épület műalkotásainak bemutatásával

11.00 Gyermeknek kézműves, zenei programok, közös játékok, versenyek a sportpályán és a tornateremben

11.30 **Habakuk Bábszínház** : József és testvérei

11.40 Anyák Klubja

12.15 **Tímár Sára énekel**

12.30 Étkezés

13.00 Otthon sült sós és édes sütemények versenye

13.15 Veskuckó

13.30 Száz ellentmondás és nehezen érthető hely a Bibliában

14.30 Morzsaszedégetés, éneklés, bezárás

Ennivalóról minden család maga, innivalóról a gyülekezet gondoskodik!

**Szentendrei Református Egyházközség,  
Református Gimnázium és a Református Óvoda**

### Az eklézsia humorából

Életében olyan erőfeszítést tett, hogy mikor meghalt, Istenen túlrepült.

Berzsényi Dániel:  
**Fohászkodás**

Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,  
Csak titkon érző lelke óhajtvá sejt:  
Léted világít, mint az égő  
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.

A legmagasb menny s aether Uránjai,  
Melyek körülte rendre keringenek,  
A láthatatlan férges, a te  
Bölcs kezeid remekelt csudái.

Te hoztad e nagy minden ezer nemét  
A semmiségből, a te szemöldököd  
Ronthat s teremthet száz világot,  
S a nagy idők folyamat kiméri.

Téged dicsőít a zenith és nadir.  
A szélvésznek bus harca, az égi láng  
Villáma, harmatcsepp, virágszál  
Hírdeti nagy kezed alkotását.

Buzgón leomlom színed előtt, Dicső,  
Majdan ha lelkem záraiból kikél,  
S hozzád közel járulhat, akkor  
Ami után eped, ott eléri.

Addig letörlöm könnyeimet, s megyek  
Rendeltetésem pályafutásain,  
A jobb s nemesb lelkeknek útján,  
Merre erőm s inaim vihetnek.

Bizton tekintem mély sírom éjjelét!  
Zordon, de óh, nem, nem lehet az gonosz,  
Mert a te munkád: ott is elszórt  
Csontjaimat kezeid takarják.

## PÜNKÖSDI ÜNNEPI RENDÜNK:

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK:  
május 17. este 7 órakor istentisztelet

PÜNKÖSDI BŰNBÁNATI ESTÉK:  
május 23-25. szerda-csüt.-pént. du. 7 óra

**PÜNKÖSD I. nap**  
május 27. vas. de. 8 és 10 ó:  
ÜNNEPI ISTENTISZTELET  
(különkelyhes úrvacsora)

**PÜNKÖSD II. nap**  
május 28. hétfő: de. 9.30 - 15.00 óráig  
**CSALÁDI NAP** - Református Gimnázium kertjében  
és termeiben



**Dr. Köpeczi-Bócz Tamás**

1967-ben Pécsen születtem, ahol 1980-ban konfirmáltam. Nagyapám Baranyában volt református lelkész, édesapám a verőcei gyülekezet lelképásztoraént szolgált.

Szentendrére 10 éve költöztem családommal, korábban Kerepesen laktunk, ahol a kistarcsai gyülekezet tagja és presbitere voltam.

Feleséggel 4 fiúgyermekünket neveljük, akik közül kettő gimnáziumunk tanulója, és harmadik fiúnk idén nyert felvételt.

Villamosmérnöki alapvégzettségemet követően középiskolai tanári és közgazdasági végzettséget, majd 2002-ben társadalomtudományi területen PhD. fokozatot szereztem.

Munkám főként a képzéshez, oktatáshoz és foglalkoztatáshoz kapcsolódik. A Türr István Képző és Kutató Intézet alapító főigazgatójaként a társadalmi különbségek csökkentéséért és az esetek felzárkózásáért dolgozom. Emellett tíz éve mint egyetemi docens tanítok a Budapesti Corvinus Egyetemen.

A gyülekezet bizalmát megköszönve ígérem, hogy presbitéri szolgálataomat hittel és alázattal fogom végezni. A Teátrum utcában lakunk.

Életigém: Mt 5,8 *"Boldogok, akiknek a szívük tiszta, mert ők az Istent meglátják."*

***"Ti szomjazók mind, jöjjetek vízért , még ha nincs is pénzetek! Jöjjetek, vegyetek és egyetek! Jöjjetek vegyetek bort és tejet, nem pénzért és nem fizetségért! Minek adnátok pénzt azért, ami nem kenyér, keresménye- teket azért, amivel nem lehet jól lakni? Hallgassatok csak rám, és jó ételt fogtok enni, élvezni fogjátok a kövér falatokat! "***

(Ézs. 55, 1-2)



**Szentendrei Református Hírlevél**

**Kiadja:** az egyházközség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.  
**Telefon:** 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** dr. P. Tóth Béla lelképásztor  
**Főszerkesztő:** Jámborné Benkei Ildikó (E-mail: jambor@limar.hu)  
**Szerkesztőségi levelezés:** Sikolya Zsolt gondnok (kehely@szre.hu)  
**Tördelő:** Fazekas Andrea  
**Nyomatás:** Kádár Péter www.digitalisnyomda.net

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

**Egyesületi kirándulás Komáromba**



Egy nyárias, meleg április végi szombatra esett a Szentendrei Református Gimnáziumért és Kollégiumért Egyesület ez évi első kirándulása, melynek célpontja Komárom volt.

Meghírdetve Révkomárom volt, de amint a kirándulás folyamán kiderült, a Duna átelleni oldalán fekvő város az igazi, történelmi Komárom. Magam nagy várározással tekintetem a kirándulás elé, mert gyermekkorom óta nem jártam ott, és azóta szó szerint (és áttételesen is) sok víz lefolyt a Dunán.

A kirándulás a történelmi Komáromban kezdődött a helyi református egyházköztség meglátogatásával. Jó érzés volt a hatalmas, 1200 fő befogadására alkalmas templom hűs falai között hallgatni vendéglátónk, Fekete Vince, a Szlovákiai Magyar Református Egyház főgondnoka vallomását hitről, egyházzól, történelemről és magyarságról. Jelen határainkon kívülrekedt testvéreink szava mindig bátorító és lelkesítő, hiszen számukra nem természetes az, ami nekünk minden napjainkat kitölti. Bár Komárom esetében a "határainkon kívül rekedt" kifejezés talán nem helyes jogi értelemben Schengen óta, főgondnok úr szavaiból azért kiderült, hogy lelki és szellemi határok nagyon erősen jelen vannak és azokat valószínűleg sokkal nehezebb lesz megszüntetni, mint a jogi korlátokat. Ezt látszott alátámasztani az is, hogy az egyházköztség hivatali épületének udvarán láttunk egy szép, kopjafa alakzatú Trianon-émlékművet, melyre végleges engedélyt a mai napig nem adtak a hatóságok.

A történelmi Komárom belvárosában egy másik érdekes város képi fejlesztéssel találkoztunk: ez az Európa-tér. Ezen a téren európai uniós országokra jellemzően építettek, illetve még építenek egy-egy épületet. A téren szobrok is találhatóak, van olyan, amelyik felirattal és van olyan, amelyikre még nem került felirat (Kossuth, Széchenyi). Reméljük, ez hamarosan pótlódik, bár az ábrázolás alapján is könnyű volt felismerni történelmi személyiségeinket.

A délután a híres komáromi vár és földalatti erődítményrendszer egy elemének meglátogatásával töltöttük. Ez Európa legnagyobb földalatti erődítmény-csoportosulása. A Habsburgok építették az 1850-es években abbéli félelmükben, hogy a nem oly régen még segítőkész cár esetleg vissza talál jönni a birodalomba. Az erődítményrendszer úgy épült, hogy a kor haditechnikájával bevehetetlen legyen. A sors fintora, hogy mire elkészült, jött Alfred Nobel, aki feltalálta a dinamitot és ezzel a bevehetetlenség egy csapásra a múltté lett. (Ez az erődrendszer is nagyjából addig volt sérthetetlen, mint a 100 éve elsüllyedt Titanic elsüllyeszthetetlen.) Mindenesetre látszott abból a töredékből is, amit meglátogattunk, hogy az ember hihetetlen energiát és pénzt tud áldozni gyakorlatilag nagyon gyorsan hiábavalóvá váló dolgokért. A kirándulás nagyon jól sikerült, és remélem, hamarosan lesz megint részünk hasonló élményekben.

**dr. Szalai Zsolt**  
presbiter, intézményi gondnok

**Ismét játszik, beszélget a gyülekezet!**

Immár hagyomány gyülekezetünk életében, hogy Pünkösöd hétfőjén találkozunk a Református Gimnázium kertjében, ahol szabadtéri Istentisztelet után egy kötetlen, vidám napot töltünk el együtt. Ismét szeretettel hívjuk és várjuk a gyülekezet tagjait, családokat, diákokat, - és hívjuk a rokonokat, barátokat, ismerősöket, szomszédokat és érdeklődőket, keresőket is május 28-án 9.30 - 15.00 között a Református Gimnáziumba.

Reméljük, a tavalyi rendezvény résztvevői között voltak, akiket az itt átélt élmények segítettek egy lépéssel közelebb az Úr Jézushoz, keresték az újabb találkozásokat, elkezdtek a gyülekezetbe járni. Most is lesz lehetőség sok közös játékra, beszélgetésre, éneklésre.

Ízelítő a tervezett programokból: az iskola műalkotásainak bemutatása, édesanyák beszélgetése, gyerekeknek kispályás foci, asztalitenisz, sorversenyek, kézműves foglalkozások, verskuckó, bábszínház.

A programok többsége egy-egy korosztályhoz szól, de lesz olyan alkalom is, melyen több generáció együtt vehet részt. Jó példa erre a soproni Habakuk Bábszínház "József és testvérei" című kedves játéka, melyre nemcsak a gyerekeket, de a szülőket és nagyszülőket is várjuk.

Mindenkit arra biztatunk, hogy bár fontos és változatos programok lesznek, mégis figyeljünk a programokat összekötő szünetekre is, amikor szót válthatunk, beszélgethetünk, - hogy megismerhessük egymást.

Étkezésről most is mindenki maga gondoskodik, de a batyu, hátizsák tartalma megosztható a többiekkel! Innivalót a gyülekezet biztosít mindenkinek!

Rossz idő esetén is megtartjuk a Családi Napot, hiszen az iskola kápolnája, tornaterme és osztálytermei erre is lehetőséget biztosítanak. Összejövetelünket 15 óraker közös énekléssel, imádsággal, hálaadással zárjuk.

*"A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővítködjetek a reménységben a Szentlélek ereje által."* (Róm 15:13)

Mindenkit szeretettel várunk

**a Presbitérium Missziói és Diakóniai Bizottsága**

**Hittan tábor**

Idei nyári hittantáborunk Tahitótfaluban kerül megrendezésre **június 25. és 30.** között. Szeretettel invitálunk minden táborozni vágyó gyermeket.

Célunk, hogy a gyerekeket tartalmas programokkal szórakoztatva neveljük, tanítsuk átismételve mindazt, amit a tanév során a hittan órákon illetve a gyermek istentiszteleteken hallhattak. Emellett fontos szerepe jut a játéknak, a sportoknak, a kézművességnek és éneklésnek is.

A tábor költsége kőházban történő szállással és napi háromszori étkezéssel **23.000 Ft/fő**.

Jelentkezni 2.000 Ft előleg befizetésével Lovadi István segédlelkésznel lehet.

**E-mail: lovadi.istvan@gmail.com**

## Üzen a múlt

81/1994.

Szentendre Városi Önkormányzat  
Képviselő-testülete

Szentendrei Ref.Egyházközség  
Iskolaügyi Intéző Bizottsága  
81/1994.sz.

Tisztelt Polgármester úr,

Az egykori református iskola újraindítása ügyében kötött 1993.márciusi "Megállapodás" amely az Önkormányzat és a Ref.Egyházközség között jött létre, az abban szereplő szükséges összeg rendkívüli nagysága miatt nem kerülhetett megvalósításra.

Ezért egyházközségünk Iskolaügyi Intéző Bizottsága részéről új javaslattal élünk három és fél éve húzódó iskolaügyünk mielőbbi megoldása érdekében. Tudomásunk szerint a megüresedett rendőrségi épület rövidesen az Önkormányzat tulajdonába kerül, ezért tisztelettel kérjük, hogy az egykori református iskola épületünk helyett (amely átépítve ma Szakmunkásképző), és az ott lévő telekrészeink fejében kapjuk meg a volt rendőrségi épület jelenleg üresen álló részét, a hozzá kapcsolódó telekkel. Ennek fejében lemondunk a Szakmunkásképzőnél lévő telekrészeinkről és az ott meglévő iskolaépület azon hányadáról, amely megfelel az átépítés előtti egykori református iskola épületrészének, és amelyet a város 1950-75 között használt is.

Az Önkormányzat 72/1991/ÖNK.sz. H a t á r o z a t a biztosított bennünket arról, hogy "A Képviselő-testület a maga részéről mindent megtesz annak érdekében - s erre kéri az egyházakat is - hogy az összes érintett érdekeink figyelembevételével az egyházi iskolák tulajdonjoga visszaálljon." Örömmel értesültünk arról, hogy ez a szándék a rk.testvér-egyházunk iskolája ügyében kedvező megoldáshoz vezetett. Kíváncsún lenne, megítélésünk szerint mind az Önkormányzat, mind a Református Egyházközség szempontjából, ha ez a hosszú évek óta húzódó iskolaügy is megoldást találna.

Tisztelettel kérjük Polgármester úrtól levelünkben foglalt javaslatunk részletes ismertetését a Képviselő-testület tagjaival, emlékeztetéssel arra, hogy a Képviselő-testület által legutóbb javasolt, a "Megállapodás"-unkat illető szerződés-módosítást a magunk részéről messze-menő rugalmassággal elfogadtuk.

Tisztelettel,

Szentendre, 1994.október 25.

*Sikolya Zsolt*  
Sikolya Zsolt  
gondnok



*P. Tóth Béla*  
P. Tóth Béla  
lelkipásztor



## Könyvsiker lehet az "új" Biblia?

Fokozott várakozás előzi meg a közérthetőbb Károli-Biblia világi terjesztését

Húsvétra került a nagy könyvterjesztő hálózatok polcaira az újonnan revideált Károli-Biblia, amelyet a 2007-es újszövetségi próbakiadás, valamint az év végi Keresztyén Karácsonyi Könyvvásár tapasztalatai után komoly várakozás előzött meg. A Protestáns Média Alapítvány megbízásából a Veritas Kiadó gondozásában megjelent szövegváltozat elkészítése több mint tíz éven át tartott, és a munkában neves teológusok, nyelvészek és irodalmi szakértelműek is részt vettek. A tudományos alaposágú munka alapvető célja a magyar nyelv fennmaradásában és alakulásában egyedülálló szerepet betöltő, első teljes, magyar nyelvű Szentírás érthetőbbé tétele volt - az eredeti veretes "Károlistílus" megtartása mellett. A kiadó elkötelezett szerepet vállalt az "új" Biblia oktatásban való felhasználása, a fiatalok elérése terén, és még e hónapban letölthetővé kívánja tenni az újonnan revideált Károli-Biblia androidos és iPhone-os változatát is.

"Számos kísérlet született már a Szentírás nyelvének modernizálására, de azt a lelkületet, egyértelműséget és egyöntetűséget, amely Károli Gáspár szövegét jellemzi, senki nem tudta megjelelni. Ezért fontos, hogy ragaszkodjunk e fordítás maradványához, örök értékéhez, és közben erőfeszítéseket tegyünk a korbeli, időbeli távolság leküzdésére" - nyilatkozta a kötet megjelenése kapcsán Balog Zoltán társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár.

A mostani revízió valóban komoly mérföldkönek tekintendő a Károli-Biblia kiadásainak történetében, hiszen több mint 100 év óta most vállalkozott újra egy szakértőkből álló csoport arra, hogy a szöveget az adott kor igényeinek megfelelően felülvizsgálja. Az újítás forrása a legnagyobb példányszámban elterjedt 1908-as kiadás volt, de a szakbizottság figyelembe vette a korábbi kiadásokat, az íráskutatások eredményeit, valamint közel félszáz egyéb magyar, valamint nemzetközileg elfogadott idegen nyelvű bibliafordítást is. A Veritas Kiadó képviseletében Győri Tamás József evangélikus lelkész, teológus elmondta: a szövegrevízióval és a hazai bibliakináltnál újodásnak számító színes, modern megjelenéssel a fiatalok körében is szerettek volna újra kedvet csinálni a Károli-Biblia olvasásához. Amennyire lehetséges, törekedtek az eredeti verzió szépségének és értékeinek megőrzésére, hogy a magyar nyelvterületen máig legnépszerűbb bibliafordítás érthetőbb olvasatban még közelebb kerülhessen a mai generációhoz - úgy, hogy a lelkisége megmaradjon, és meg-  
tarthassa nemzeti kulturális örökség jellegét.

A Veritas az "új" Biblia könnyebb értelmezhetőségétől, a mai igényekhez igazodó megjelenéstől, valamint a modern eszközökben rejlő új felhasználási lehetőségektől a rendszeres bibliaolvasók túl a fiatalok szélesebb körű elérését is várja.

Mint ismeretes, Norvégiában tavaly a könyvpiac sikerkönyve az új norvég bibliafordítás lett, amelyet a szakértők elsősorban a gördülékeny irodalmi nyelvezetnek és az olvashatóságra törekvő fordításnak tulajdonítanak.

**Kolos Emőke**

### Meghívás Szamoskóródról

Közvetlenül lapzárta előtt kedves meghívás érkezett szamoskóródi testvérgyülekezetünktől, akikkel az elmúlt években már kölcsönösen meglátogattuk egymást. Örömmel adták hírül, hogy tavaly befejezték templomuk külső renoválását, melyhez egyházközségünk is küldött pénzbeli támogatást, és meghívták gyülekezetünket a június 24-én, vasárnap tartandó hálaadó istentiszteletükre, vállalva napi programunk és ellátásunk biztosítását.

Ezen az istentiszteleten kerül sor jelenlegi lelkészünk beiktatására is. Az utazás lebonyolításáról és más részletekről még nem tudunk tájékoztatást adni, de fogjuk majd hirdetni. Kérjük, hogy akik esetleg részt vennének a látogatáson, minél előbb jelentkezzenek a lelkészi hivatalban.

### REND fesztivál Székesfehérvár

(Református Egyházi Napok Dunántúl)  
2012. június 29-től július 1.

"Ti vagytok a föld sója" (Máté 5:13)  
Egy fesztivál, melyen életed új ízekre talál!

Az ötödik REND fesztivál (Református Egyházi Napok Dunántúl) a felsővárosban található sportcentrumban kerül megrendezésre, ahol külön ifjúsági, felnőtt és gyermekszínpad, előadói és étkező sátrak várják az érdeklődőket.

Számos ismert előadó, együttes, egyházi és világi személyiség gazdagítja majd a fesztivál programját. Bolyki Brothers, Ghymes, Republic és sok más együttes képviseli a zene színes világának egyik területét, egy nagyon értékes másikat pedig Miklósa Erika, Pitti Katalin, Pálúr János és az énekkar találkozó. Hírességek vallanak kötetlen fórum-beszélgetésekben arról, hogyan lettek hívó keresztyének, illetve mit jelent számukra hitvalló emberként élni a mindennapokban. Egyházi és közéleti személyiségek, vezetők, illetve az ország egyik legismertebb igehirdetője és könyvírója, - Cseri Kálmán - szerepel a felkért előadók gazdag listáján. A "Miénk a színpad" című színjátéksorozat református iskolások tehetségét csillantja fel a fesztivál résztvevői előtt.

Gyerekprogramok, játékok, izgalmas bemutatók színesítik tovább a hétvége gazdag repertoárját, amelyek között természetesen kiemelt helyet foglalnak el az istentiszteletek, az áhítatok és lelki gondozói beszélgetések. Az ünnepélyes záró istentiszteletet a Magyar Televízió élőben is közvetíti.

A "református utca" mini pavilonjai színes kavalkádját tárják a látogató elé annak, amivel egy modern történelmi egyház tölti meg tartalommal a hétköznapjait. Napi gondokban és katasztrófák idején is segítő szeretetszolgálat, család- és idősgondozás, drog- és repülőteri misszió, könyvkiadás, zenei fesztivál és cigánymisszió, gyermekkórház és nyári táboroztatások egész sora, Kék Kereszt, rádió, illetve tv műsorok, internetes kommunikáció - mind-mind a mai, sok területén megízelt élet "ízésítésére" szolgálnak!

További információk a [www.rend.hu](http://www.rend.hu) weboldalon.

### IX. Református Zenei Fesztivál 2012. május 18-20.

A Református Zenei Fesztivál 2012-ben kilencedik alkalommal kerül megrendezésre a Bakáts téren és vonzáskörzetében a "Ráday Kultucca" rendezvénysorozat részeként. A fesztivál hat helyszínén zajlik: Bakáts tér, Assisi Szent Ferenc Plébánia, Lónyay utcai Református Gimnázium, Kálvin téri református templom, Ráday utca, KRE Teológia Díszterme (Ráday u. 28.)

A fesztivál keretében ismert, elhívott zenekarok, zenészek és kórusok, előadók lépnek fel a Kárpát-medencéből. A kerek-asztal beszélgetések témája: identitásunk az egyházban, a Kárpát-medencében, Európában - a CSALÁD, az EGYHÁZ és a CIVILEK szerepe a társadalomban.

Az ide látogató vendégek zenei, irodalmi, képzőművészeti, néprajzi, közösségi és hitbéli élményben részesülhetnek és valamennyi helyszínen ingyenes koncertek várják az érdeklődőket.

Bővebb információ a <http://rzf.reformatus.hu> weboldalon.



## Életút versbe szedve

Beszélgetés dr. Bacsa Imre mezőgazdasági mérnökkel, gyülekezetünk egykori, s ma már tiszteletbeli presbiterével

### Valahol majd találkozunk

Tovaröppent nyolcvan évem  
Várnak égi pásztorok,  
És ha az Úr igényt tart rám  
Hívására távozok.

Családomat hön szerettem  
S mindent, amit rám bízott,  
Követtem a tanácsait  
Tán nem leszek kárhozott.

Emlékeim őrizgetem.  
képesség ingatag,  
Ha mást várt a világ tőlem  
A szívemben nincs harag.

Valahol majd találkozunk,  
A szeretet elkísér,  
Jézus keresztyénél állva  
Lelkem megváltást remél.

A munka végigkísérte életemet. Törökszentmiklóson születtem paraszti családban, Debrecenben jártam iskolába. Amikor 1948-ban édesapámat kuláknak minősítették néhány hold földje miatt, és elvették mindenünket, engem iskolába küldött mondván, hogy a tudás az egyetlen, amittől nem foszthatnak meg.

1951-ben, a debreceni mezőgazdasági középiskola elvégzése után állatorvosi főiskolára jelentkeztem, hogy régi álmomat megvalósítsam. Nagyon készültem a felvételi vizsgára, jól ismertem otthonról a haszonállatokat, úgy véltem, nem érhet meglepetés. De ért, amikor feltették a kérdést: Mit tud az elvtárs a Grósz perről? Tudtam, hogy Mindszenty bebörtönzése után a hercegprímás politikájának folytatója volt a kalocsai érsek. De miért akar az elvtárs állatorvos lenni, hiszen nem keresnek már ők olyan jól? - jött a következő kérdés. Válaszomra, hogy szeretem ezt a szakmát, szeretem az állatokat eltanácsoltak Gödöllőre, mezőgazdasági pályára, állattenyésztési karra. Egész nyáron hiába vártam az értesítést. Személyes érdeklődésemre közölték, hogy nem nyertem felvételt. Bánatomban nekiindultam a világnak, pontosabban Tolna megyének, ahol korábban sohasem jártam. Fölültem a vontra, elmentem Szekszárdra, a mezőgazdasági osztályra, ahol olyan állami gazdaság iránt érdeklődtem, ahová elszegődhetnék segéd agronómusnak. Éppen jókor, mert a bátaszéki Leperdpusztáról a gazdaság igazgatója éppen ilyen "gyereket" keresett. Már is vitt a vasútállomásra, onnan Bátaszékre, ahol várt a hintó, s irány a gazdaság.

Leperdpusztán megismertem leendő feleségemet, egy palotabozsoki sváb leányt, akinek családjától tízéves korában vettek el mindent. Vissza akarták őket telepíteni Németországba, ahonnan ősei 1720-ban Mária Terézia édesapjának kérésére érkeztek Magyarországra. A nagypapa azonban azt mondta 1947-ben, hogy már hét generációjuk alussza örök álmát a palotabozsoki temetőben, nem költöznek el innen. Meghúzták magukat Pécs szőlőhegyén, s megúszták ugyan a kitelepítést, de mindenüket elvesztették.

Több mint tíz évig éltünk Palotabozsokon, én közben elvégeztem Debrecenben a mezőgazdasági főiskolát. Munkahelyül Pécsváradon majd Pécssett a földhivatalt javasolták nekem, aztán

### Régi emlékek

Négyszáznyolcvankilenc  
személyt  
Úztek el a falunkból,  
Ezerhétszázhusz tájékán  
Jöttek Németországból.

Itt élte le az életét  
Már nyolc generáció,  
Három pedig reménykedik  
Lesz még nyár s vakáció.

Tanítottak szőni, fonni  
Állatokat nevelni,  
Lélekben is gyarapodva  
Zenélni s énekelni.

Harcoltak a gonosz ellen  
Védtek hűen a hazát,  
Százhusz hölgy került gulágra  
Kaptak nyomort és halált.

Budapesten a Mezőgazdasági Minisztériumba kerültem. Földértékeléssel foglalkoztam: a kataszteri tiszta jövedelem helyett más termőhely értékszám kidolgozását bízták rám. Az egész országban irányítottam ezt a feladatot, 19 megyében. 1967-től nyugdíjazásomig, 1989-ig ezt a munkát végeztem, így két munkahelyem volt mindössze, a leperdpusztai gazdaság és a "földtéma". Törökszentmiklóson, a szülői házban református hitben éltünk, mint szinte mindenki a faluban. Felmenőim is mind reformátusok voltak és parasztok. Debrecenben a Csonkatemplomba jártunk minden vasárnap, amíg azt nem mondták, hogy nem szabad templomba menni. Palotabozsokon nem voltunk annyira szem előtt, szabadabb volt a hitbéli életünk. 1947-ben, éppen amikor tőlünk elvették mindenünket, Pozsony környékéről a zömmel katolikus Palotabozsokra telepítettek 52 felvidéki református családot, akiknek nem volt hol istentiszteletet tartani. Feleségem szüleinek házából készült számukra imaház. Ott lakott a tiszteletes úr, és oda járogattunk mi is, illetve feleségem katolikus lévén a katolikus templomba is.

Szentendrére fiam révén kerültünk, akik még Baranyában születtek, de Budapesten jártak iskolába, s a véletlen úgy hozta, hogy mindkettőnek szentendrei lány lett a felesége, s ha már ők itt éltek, ide hívtak minket is. 1994-től itt élünk, s az itteni gyülekezet tagja vagyok, négy évig presbitere is voltam. Katonakoromtól verselgetek, olyan hatszáz körüli költeményt írtam.

Jámbor

### A Teremtő remeke (részlet)

Ha az élet kapuja  
Mögöttem is bezárul,  
Mondjátok el, volt fogalmam  
A mennyei hazáról.

Nem biztos, hogy mindig tudtam  
Mit kell tennem igazán,  
Talán olykor eltévedtem  
A tévutak halmazán.

Egy dologban biztos voltam  
Hogy Istenem velem van,  
Ő nyújtja felém a kezét  
Bármiféle bajomban...